

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ 18^{ου} ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΑΒΑΛΑΣ

Το **18ο Δημοτικό Σχολείο** ιδρύθηκε το 1959, αρχικά λειτούργησε ως 2/τάξιο με την ονομασία **Δημοτικό Σχολείο Κηπουπόλεως Καβάλας**, με απόφαση που δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ 142/13-07-1959 ΦΕΚ.

Δύο χρόνια μετά, το 1961 το Σχολείο προβιβάζεται σε 3/τάξιο, ξεκινώντας έτσι μία πορεία σταδιακής αύξησης του μαθητικού δυναμικού του. Συγκεκριμένα, το 1963 προβιβάζεται σε 4/τάξιο, το 1966 σε 5/τάξιο, το 1969 σε 6/τάξιο. Οχτώ χρόνια αργότερα το 1977 προβιβάζεται σε 9/θέσιο (η αλλαγή του χαρακτηρισμού των σχολείων ως μονοθέσια, διθέσια κλπ. αντί για μονοτάξια, διτάξια κλπ. ξεκίνησε το έτος 1970 με το Ν.Δ 651/1970) και το 1979 έχουμε την τελική μεταβολή της οργανικότητας, όπου προβιβάζεται σε 12/θέσιο με το υπ' αριθ 190/22-08-1979 ΦΕΚ.

Η αρχική ονομασία του Σχολείου "Δημοτικό Σχολείο Κηπουπόλεως Καβάλας" θα αλλάξει το 1972 σε "18ο Δημοτικό Σχολείο Καβάλας". Αρκετά χρόνια αργότερα, το 1999, το Σχολείο θα προαχθεί σε Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο, με το υπ' αριθ ΦΕΚ 1169/14-06-1999. Έπειτα από δέκα χρόνια ιδρύεται το Τμήμα Ένταξης (ΦΕΚ 2084/28-09-2009), το οποίο όμως θα λειτουργήσει από το 2011-2012. Τέλος, το 2010 το Σχολείο προάγεται σε ΕΑΕΠ, όπως δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ 804/09-06-2010 ΦΕΚ.

Αρχικά το Σχολείο στεγάστηκε σε τριώροφη πολυκατοικία, στην οδό Θέμου Κορνάρου, ιδιοκτησίας κ. Δελημπάση δίπλα στην ενορία της Αγίας Ειρήνης. Στον πρώτο όροφο του κτιρίου στεγαζόταν το νηπιαγωγείο ενώ στο δεύτερο και τρίτο όροφο οι Τάξεις του Δημοτικού Σχολείου, από το Σεπτέμβριο του 1959 έως το Σεπτέμβριο του 1977, οπότε μεταφέρθηκε στο νέο διδακτήριο που ολοκληρώθηκε στην οδό Μαρτζώκη 6 στην Κηπούπολη Καβάλας.

Το διδακτήριο χτίστηκε σε οικόπεδο συνολικής επιφάνειας 6334 τμ. που παραχωρήθηκε στην Σχολική Εφορία του Δημ. Σχολ. Κηπουπόλεως με απόφαση του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας Καβάλας, Τμήμα Στεγάζεως, την 18 Ιανουαρίου 1961 (αριθμός παραχωρητηρίου 8121). Περικλείεται από τις οδούς Μαρτζώκη, Ουράνη, Σκίπη, Μ. Ασίας.

Έχει συνολική επιφάνεια 1960 τμ. Εκτείνεται σε τρεις ορόφους και διαθέτει 15 αίθουσες διδασκαλίας, 4 αποθήκες, 1 γυμναστήριο έκτασης

300 τμ. 1 λεβητοστάσιο, 1 αποθήκη καυσίμων, 2 κουζίνες, τουαλέτες προσωπικού, τουαλέτες για τους μαθητές και στους τρεις ορόφους. Στο διδακτήριο συστεγάζονται το 18^ο Δημ. Σχολ. και το 18^ο Νηπιαγωγείο Καβάλας. Διαθέτει ευρύχωρες αυλές σε τρία επίπεδα καθώς και μεγάλο ελεύθερο χώρο φυτεμένο με ελιές. Φωτογραφίες από τα εγκαίνια του νέου σχολείου:

Την πρώτη χρονιά λειτουργίας του, το νέο διδακτήριο στέγασε για μεγάλο χρονικό διάστημα και τους μαθητές του 2^{ου} Λυκείου αρένων Καβάλας, γιατί στο δικό τους διδακτήριο γινόταν εργασίες συντήρησης. Το πρωί παρακολουθούσαν μαθήματα οι μαθητές του Δημοτικού και το απόγευμα οι μαθητές του Λυκείου.

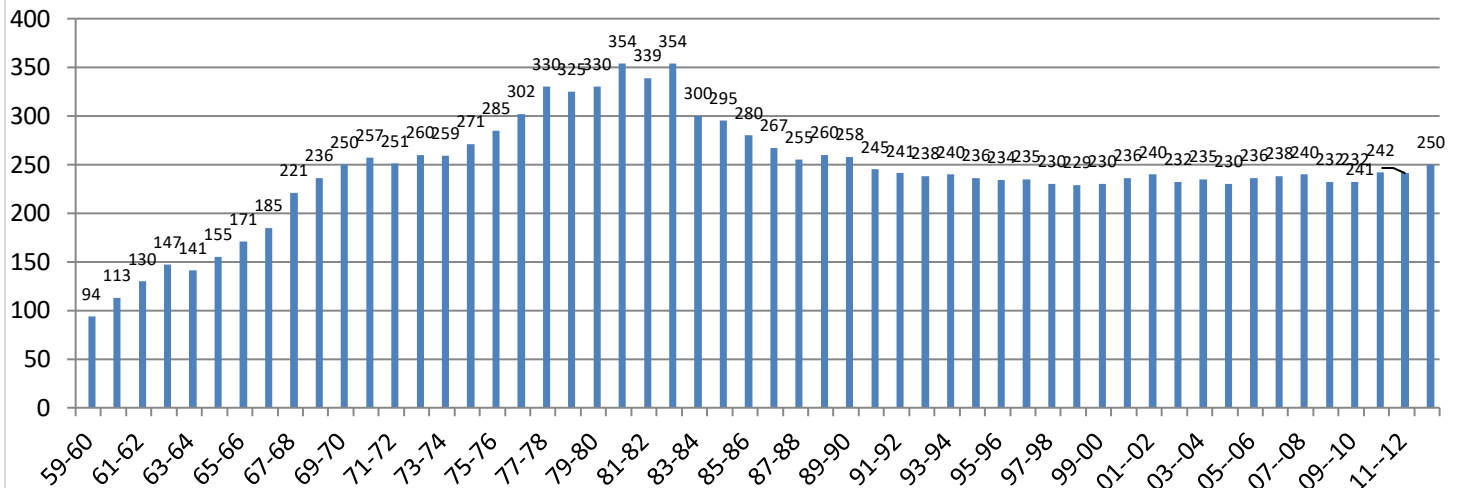

Τη χρονιά που ιδρύθηκε το Σχολείο οι μαθητές που φοίτησαν σ' αυτό ήταν 113. Ήρθαν στο νεοϊδρυθέν Σχολείο με μεταγραφή από όμορα Σχολεία, συγκεκριμένα 60 μαθητές από το 17^ο Δ. Σ. , 6 από το 16^ο, 6 από το 13^ο, 3 από το 2^ο Δ.Σ. 3 από το 5^ο Δ. Σ. κλπ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι γι' αυτούς τους 113 μαθητές υπήρχαν μόνο δυο Δάσκαλοι. Τα επόμενα χρόνια ο αριθμός των μαθητών αυξάνονταν συνεχώς ως την περίοδο 1980-1983 που έχουμε τον μέγιστο αριθμό 353 μαθητές. Ακόμη και σήμερα το Σχολείο είναι το μεγαλύτερο του Νομού Καβάλας με 250 μαθητές. Στο γράφημα που ακολουθεί φαίνεται ο αριθμός των μαθητών όλα αυτά τα χρόνια λειτουργίας του Σχολείου.

Τίτλος διαγράμματος

Series1

Πρώτος προϊστάμενος του σχολείου ήταν ο Φώτου Γεώργιος από το 1959 έως το 1960, ακολούθησε ο Μπαμνίδης Παναγιώτης έως το 1961, ο Αρβανιτίδης Αναστάσιος έως το 1962 και τέλος η Τακτικού Γραμματική έως το 1963. Στη συνέχεια, με την προαγωγή του Σχολείου σε τετρατάξιο Διευθυντές του Δημοτικού Σχολείου διετέλεσαν: το 1963 έως το 1965, αναλαμβάνει ως πρώτος διευθυντής ο Στρατής Ευάγγελος, ακολουθεί για μια χρονιά ο Αλεξόπουλος Παναγιώτης, για μια τετραετία από το 1966 έως το 1970 ο Δεμερτζής Δημήτριος και για την επόμενη τετραετία ο Μουσικούδης Ηλίας. Για μια επταετία διετέλεσε διευθυντής ο Σαββίδης Ευστράτιος (1992-1999), ο Τερζής Γεώργιος βρέθηκε στο Σχολείο ως διευθυντής δυο διαφορετικές χρονικές περιόδους, το 1989-1992 και το 2002-2007. Το 2007 διευθυντής ήταν ο Μπρούσας Πασχάλης για τέσσερα χρόνια και από το 2011 τα καθήκοντα έχει αναλάβει ο Κυριαζίδης Αναστάσιος.

Ήταν ευτύχημα, γιατί πάντοτε το σχολείο είχε διδακτικό προσωπικό με προσόντα (αποφοίτους διδασκαλείου με δεύτερο Πτυχίο), του οποίου ο ενθουσιασμός, η ευσυνειδησία και η εργατικότητα συμπλήρωναν τη μεγάλη έλλειψη άψυχου υλικού.

Έτσι η αξιολόγηση σχολική και εξωσχολική δραστηριότητα του διδασκαλικού προσωπικού συντέλεσε, ώστε να εξυψωθεί σε μεγάλο βαθμό το όνομα του Σχολείου στη συνείδηση των Γονέων και Κηδεμόνων.

Καταγωγή των οικογενειών των μαθητών, πολιτισμική σύνθεση, εργασία των κατοίκων.

Σύμφωνα με ιστορικές πηγές, η Καβάλα δέχτηκε τεράστιο αριθμό προσφύγων. Είναι η δεύτερη πόλη σε αριθμό προσέλευσης προσφύγων στην Ελλάδα. Για την ακρίβεια δέχτηκε 10.000 προσφυγικές οικογένειες. Στην Καβάλα ήρθαν και εγκαταστάθηκαν 45 με 50 χιλιάδες πρόσφυγες με συνέπεια την δραματική αύξηση του πληθυσμού της

πόλης από 25 χιλιάδες σε 75. Από αυτούς έμειναν τελικά στην πόλη γύρω στους 60 με 65 χιλιάδες κατοίκους μετά την αποχώρηση των Μουσουλμάνων με βάση τη Σύμβαση της Λοζάνης τον Ιανουάριο του 1923, η οποία προέβλεπε την υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών.

Οι περιοχές από τις οποίες ήρθαν πρόσφυγες στην πόλη της Καβάλας ήταν η Μικρά Ασία, Θράκη, Πόντος, Βουλγαρία, Καύκασος, Κωνσταντινούπολη, Ρωσία, Σερβία, Αλβανία, Δωδεκάνησα και Ρουμανία. Αποβιβαζόμενοι στο λιμάνι συνειδητοποιούσαν πόσο τραγική ήταν η θέση τους καθώς τα μόνα τους υπάρχοντα ήταν τα ίδια τους τα ρούχα. Επειδή η έλευση ήταν απρόσμενη, δεν υπήρχαν σπίτια για να μείνουν όλοι οι πρόσφυγες. Έτσι, είτε τους στέγασαν προσωρινά σε δημόσια κτίρια (λέσχες και σχολεία) είτε τους στρίμωχναν στις καπναποθήκες.

Αρχικά μοίραζαν στους πρόσφυγες αντίσκηνα διότι, όπως αναφέραμε παραπάνω, δεν υπήρχαν μέρη να μείνουν. Τους τοποθετούσαν σε συνοικίες, όπως η Αγία Βαρβάρα, που δεν ήταν τότε πυκνοκατοικημένη, κι έτσι βγάλανε τον βαρύ χειμώνα του 1923 στις σκηνές. Τα άτομα που πρόλαβαν και πήγαν στις καπναποθήκες, συνωστίζονταν, καθώς σε κάθε καπναποθήκη στεγάζονταν έως και 1000 άτομα. Κάθε οικογένεια έπιανε μία γωνιά 3Χ3 μέτρα και χώριζαν τον χώρο τους από τους άλλους κρεμώντας κουβέρτες. Από άποψη υγιεινής οι συνθήκες ήταν άθλιες. Υπήρχε μία τουαλέτα σε κάθε όροφο που την μοιράζονταν, σύμφωνα με μαρτυρία, περίπου 100 άτομα.

Ένα άλλο μεγάλο πρόβλημα ήταν η ιατρική περίθαλψη. Πολλοί πέθαιναν από αρρώστιες, επειδή δεν υπήρχαν φάρμακα. Ο μόνος τρόπος αντιμετώπισης των ασθενειών ήταν η καραντίνα: όταν εντόπιζαν άρρωστα άτομα, δεν τους επιτρέπονταν να βγουν από την αποθήκη. Πολλοί είχαν ήδη πεθάνει στα πλοία λόγω των φοβερών συνθηκών που αντιμετώπισαν μέχρι να φτάσουν στην Καβάλα.

Με την άφιξη των προσφύγων δημιουργήθηκαν οι ακόλουθοι συνοικισμοί:

Συνοικισμός Χιλίων (Κιουτσούκ Ορμάν). Η ονομασία δόθηκε λόγω χιλίων προσφυγικών οικογενειών που εγκαταστάθηκαν εκεί. Το βορειότερο μέρος του συνοικισμού ονομάζεται "Χίλια" (παλιότερα αναφερόταν με την ονομασία Αμπελόκηποι) και το νοτιότερο ονομάστηκε "Βύρωνας" ή "Γκιρτζή", από το όνομα του εργολάβου που κατασκεύασε τα σπίτια.

Δεκαοχτώ: Πρόκειται για 18 σπίτια στην οδό Βησσαρίωνος κοντά στα χίλια.

Συνοικισμός Πεντακοσίων: Σε τοπογραφικό της εποχής αναφερόταν και ως Καλλιθέα, λόγω της ωραίας θέας που απολάμβαναν οι κάτοικοι.

Ποταμούδια: Είναι μια λαϊκή συνοικία που κατοικούνταν από καπνεργάτες.

Συνοικισμός Δεξαμενής: Ονομάστηκε έτσι επειδή ήταν κάτω από την κεντρική δεξαμενή νερού. Χτίστηκε το 1928 με πρωτοβουλία του Δημήτρη Πεχλιβάνογλου, προέδρου του εποικισμού Καβάλας.

Προφήτης Ηλίας: η συνοικία γύρω από το ναό που δεσπόζει χτισμένος πάνω στο βράχο.

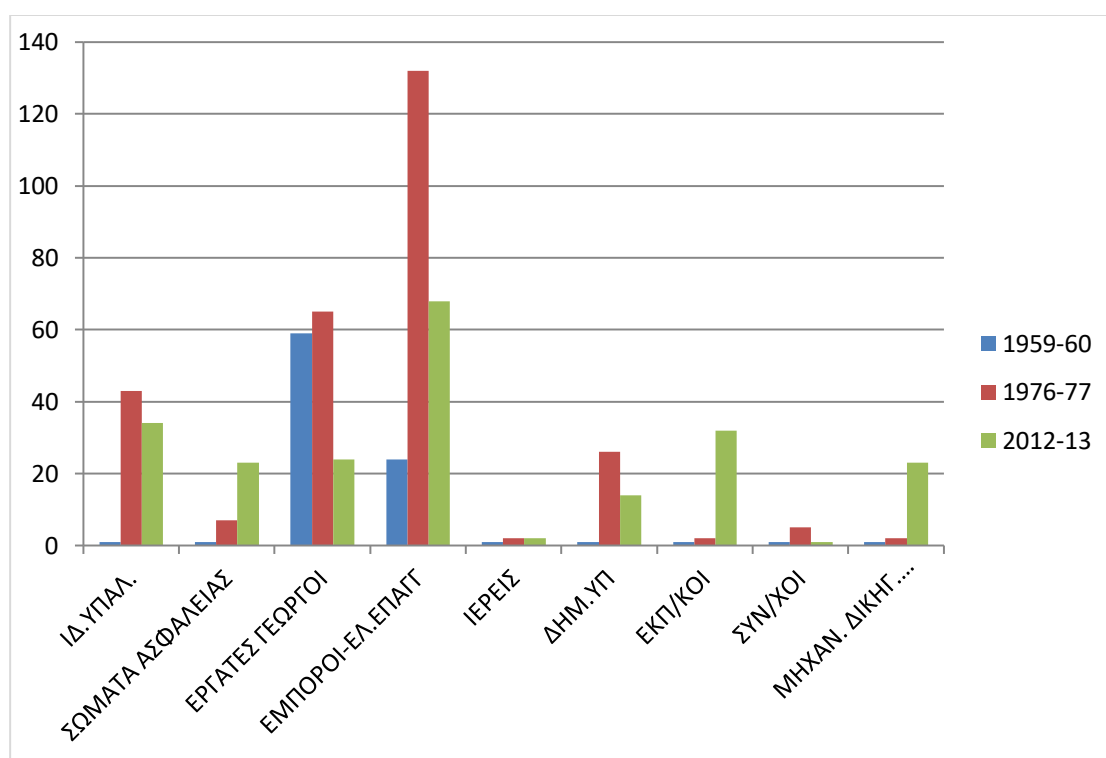

Καλαμίτσα, Κηπούπολη: Κατασκευάστηκαν κατοικίες το 1951 κατά την επανέναρξη της προσπάθειας στέγασης των προσφύγων. Τα σπίτια αυτά είχαν μεγάλο κήπο και έτσι ονομάστηκε η περιοχή Κηπούπολη.

Από τα αρχεία του Σχολείου βρίσκουμε ότι οι πρώτοι μαθητές το 1959 ήταν από φτωχές οικογένειες με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Η εικόνα αυτή διατηρήθηκε σίγουρα ως το 1977 τελευταία χρονιά που βρίσκουμε στο αρχείο του Σχολείου επαγγέλματα γονέων. Τα επαγγέλματα του καπνεργάτη, οικοδόμου, αλιέα, μεταφορέα κυριαρχούν.

Η εικόνα αυτή αρχίζει να αλλάζει σταδιακά από το 1985 και μετά όταν λόγω της θέσης της συνοικίας, αμφιθεατρικά χτισμένη πάνω από την όμορφη παραλία της Καλαμίτσας, πολλές οικογένειες, αστικές, εγκαταλείπουν το υποβαθμισμένο κέντρο της Πόλης και μετοικούν στην Κηπούπολη και στην Καλαμίτσα. Μεγάλες πολυκατοικίες παίρνουν τη θέση των πρώτων σπιτιών που χτίστηκαν το 1951. Οι κήποι αρχίζουν να εκλείπουν, το όνομα Κηπούπολη όμως παραμένει.

Σήμερα με μια πρώτη ματιά στα επαγγέλματα των γονέων των μαθητών, αλλά και από την καθημερινή μας σχέση με τους μαθητές μας και τους γονείς τους, διαπιστώνουμε ότι η κοινωνική διαστρωμάτωση έχει πλήρως μεταβληθεί. Η πλειονότητα των οικογενειών ανήκει στην μεσοαστική και αστική τάξη, με πολύ υψηλό μορφωτικό επίπεδο, τα επαγγέλματα που κυριαρχούν είναι γιατρός, δικηγόρος, μηχανικός, εκπαιδευτικός κλπ. Υπάρχουν βέβαια και πιο φτωχές οικογένειες που μένουν στα λιγοστά χαμηλά σπίτια με κήπο που δεν γκρεμίστηκαν ακόμα. Η μεγάλη αυτή διαφορά στο μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο των οικογενειών των μαθητών μας είναι εμφανής, στην επίδοση αλλά και στη συμπεριφορά των μαθητών μας. Στο γράφημα που ακολουθεί φαίνονται τα επαγγέλματα των γονέων σε τρεις διαφορετικές χρονικές στιγμές το 1959 χρονιά ίδρυσης του Σχολείου, το 1976-77, και το 2012-13.

Γ΄ ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ-ΥΠΟΒΙΒΑΣΜΟΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ίδρυση Σχολείου	Δημοτικό Σχολείο Κηπουπόλεως Καβάλας το έτος 1959 (2/τάξιου) ΦΕΚ 142/13-07-1959
Προαγωγή	το έτος 1961 (3/τάξιον)
Προαγωγή	το έτος 1963 (4/τάξιο)
Προαγωγή	το έτος 1966 (5/τάξιο)
Μετονομασία σε	18 ^ο Δημοτικό Σχολείο Καβάλας (1972)

Προαγωγή το έτος 1969 (6/ τάξιο)

Προαγωγή το έτος 1977 (9/θέσιο)

Προαγωγή το έτος 1979 (12/θέσιο) ΦΕΚ 190/22-08-1979

Προαγωγή σε Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο το έτος 1999 ΦΕΚ 1169/14-06-1999

Ίδρυση Τμήματος Ένταξης το έτος 2009 ΦΕΚ 2084/28-09-2009

Προαγωγή σε ΕΑΕΠ το έτος 2010 ΦΕΚ 804/09-06-2010

Δ΄ ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Α΄ ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1. ΦΩΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (1959-1960)
2. ΜΠΑΜΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (1960-1961)
3. ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (1961-1962)
4. ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ (1962-1963)

Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

5. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΡΑΤΗΣ (1963-1965)
6. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (1965-1966)
7. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (1966-1970)
8. ΜΟΥΣΙΚΟΥΔΗΣ ΗΛΙΑΣ (1970-1974)
9. ΣΕΡΕΜΕΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (1974-1980)

10. ΚΑΡΡΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (1980-1981)
11. ΚΑΡΜΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (1981-1984)
12. ΣΤΕΡΓΙΔΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (1984-1986)
13. ΚΟΥΦΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (1986-1989)
14. ΤΕΡΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (1989-1992)
15. ΣΑΒΒΙΔΗΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ (1992-1999)
16. ΚΕΧΑΓΙΑΣ ΦΩΤΙΟΣ (1999-2002)

17. ΤΕΡΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (2002-2007)
18. ΜΠΡΟΥΣΑΣ ΠΑΣΧΑΛΗΣ (2007-2011)
19. ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (2011-)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Κιουρτσή-Μιχαλοπούλου Αγγελική, Μιχαλόπουλος Νίκος, Οδωνυμικά της Καβάλας, Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, Καβάλα 2009
2. Σαπφώ Αγγελούδη- Ζαρκαδά, Η Καβάλα πριν και τώρα, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Καβάλας, Καβάλα Οκτώβριος 2010
3. Ιω. Β. Ιωαννίδης, Το Καπνικό στην Καβάλα, Εκδόσεις Ιστορικού Αρχείου Δημοτικού Μουσείου Καβάλας, Δημοτικό Μουσείο Καβάλας & Κληρονόμοι Ι. Β. Ιωαννίδη 1998
4. Ευθυμία Γ. Πέγιου, Βόλτα στην Καβάλα του Χθες, Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας, Καβάλα 2010
5. Στάθης Ν. Κεκρίδης, Η Καβάλα και η Περιοχή της, Υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης, Αθήνα 2007
6. Γιάννης Θ. Βύζικας, Χρονικό Των Εργατικών Αγώνων, Δημοτικό Μουσείο Καβάλας με τη Συμμέτοχη της ΓΣΕΕ, Καβάλα 1994
7. Ν. Ρουδομέτωφ (επιμ.), Πρακτικά του Σεμιναρίου Τ. Ιστορίας που διοργανώθηκε από το Δήμο Καβάλας (27 Ιανουαρίου- 22 Μαρτίου 2010), Δήμος Καβάλας 2010